

HATIRINDA TUTMAK

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

hatırında tutmak *Deyim* unutmamak.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

(ذ ك ر) 292

İLGİLİ DEYİMLER:

hatırına getirmek *Deyim* hatırlamasına yol açmak. (ذ ك ر) 292

ders almak *Deyim* 2) *meç.* bir olaydan deneyim kazanmak, ibret almak. (ذ ك ر) 292

öğütte bulunmak *Deyim* öğüt vermek. (و ع ظ) 25

nasihatte bulunmak *Deyim* nasihat etmek. (ن ص ح) 13

Kur'an'daki yakın anlamlı kelimelerden olan “**nasihat, mevize** (vaaz) ve **zikir**”in Türkçede ayrı ayrı karşılıkları bulunmadığı için bunların üçüne de meallerde “**öğüt**” karşılığı verilmiş. Böylece bu üç terim, eş anlamlı kabul edilmiş, oluyor:

“**Kur'an'da eş anlamlılık yoktur.**” ilkesine uygun olarak bu üç söze ayrı ayrı karşılıklar verilmesi gerekir.

Biz şimdilik şu karşılıkları öneriyoruz:

Kur'an'daki “**ن ص ح**” kök harflerinden türemiş, deyimsel anlamlı bazı kelimeler için “**nasihatte bulunmak**” deyimini tercih edilebilir.

Kur'an'daki “**و ع ظ**” kök harflerinden türemiş, deyimsel anlamlı bazı kelimeler için “**öğütte bulunmak**” deyimini tercih edilebilir.

Çünkü “**vaaz vermek**” deyiminin Türkçede özel bir anlam kazandığını görüyoruz: **vaaz vermek** *Deyim* cami, mescit vb. yerlerde dinî konuşma yapmak.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

mevize *Arapça mev'ize* 1. *isim, eskimiş* ► **vaaz**. 2. *isim, eskimiş* ► **öğüt**.

GÜNCEL TÜRKÇE SÖZLÜK

Kur'an'daki “**ذ ك ر**” kök harflerinden türemiş, deyimsel anlamlı bazı sözler için ise “**hatırına getirmek, hatırında tutmak ve ders almak**” deyimleri tercih edilebilir.

فَبِمَا نَفْسِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

Biz, **lafını vedikleri** için onları lanetledik, kalplerini de kaskatı ettik. Kelimeleri yerlerinden kaydırarak tahrif ediyorlar. **Onlar, hatırlarında tutmaları istenen şeylerden önemli bir kısmını da unuttular.** (Ey Muhammed!) İçlerinden pek azı hariç, onların daima **ihanetine uğrarsın**. Yine de sen onları affet ve onlara **anlavış göster**. Çünkü Allah, iyilik yapanları sever. **5/MAİDE-13**

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَعْرَضْنَا عَنْهُمْ الْعَادَةَ وَالْبَعْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

"Biz Hristiyanlarız." diyenlerden de kuvvetli **söz almıştık**. **Onlar, hatırlarında tutmaları istenen şeylerden önemli bir kısmını da unuttular.** Biz de onların aralarına kıyamet gününe kadar devam edecek bir düşmanlık ve kin saldık. Allah, yapmakta olduklarını kendilerine **haber verecektir**. **5/MAİDE-14**

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ أذكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَيْكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ

Hani, Musa kavmine (şöyle) demişti: 'Ey kavmim, Allah'ın üzerinizdeki nimetini **hatırınızda tutun**. (O) içinizden nebiler çıkardı, sizi yöneticiler kıldı ve âlemlerden hiç kimseye vermediğini size verdi.'

5/MAİDE-20

Tezekkür kavramı; hatırında tutmak, ders ve ibret almak, söyleneni tutmak anlamlarını içermektedir. Tezekkür; Kur'an'ın anlaşılması, hatırda tutulması, emir ve nehiyleriyle amel edilmesi ve hayat biçimi olarak özümsemişi noktasında çok kapsamlı bir kavramdır.